

[Inger-Lise Bech Hansen.]

for disse medborgere. Det kan imidlertid ikke fragås, at udøverne af offentlige hverv ofte ikke efterlever denne pligt. Uanset hvad der i øvrigt kan anføres af årsager hertil, er det min overbevisning, at den klare præcisering af denne pligt i lovens § 1 vil være afgørende for en ændring af dette forhold.

På den anden side indebærer det da også en forpligtelse for socialministeriet og dets embedsmænd. Det er jo ministeriets opgave at overvåge, at loven administreres rigtigt. For at kunne dette må ministeriet med udgangspunkt i loven træffe foranstaltninger, så det for det første sikres, at såvle kommunalbestyrelserne som de kommunale tjenestemænd er tilstrækkeligt orienteret om lovens bestemmelser og dens anvendelse, og for det andet føres tilsyn med, at lovens bestemmelser efterleves i praksis.

De samme betragtninger gælder lovforslagets § 2, hvori det bl. a. hedder:

„Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunen råder over det nødvendige antal pladser på alderdomshjem og plejehjem ...“

Der ligger heri en klar tilkendegivelse af en pligt.

Selv om ministeren i sin skriftlige fremsættelse udtaler, at det er hans indtryk, at omsorgsloven har virket efter sit formål, så er det en kendsgerning, at der har været og stadig er mangel på alderdoms- og plejehjem, og denne mangel er stigende i takt med det forøgede behov for sådanne pladser.

Dette kan kun forklares ved, at den i loven fastsatte pligt for kommunalbestyrelserne til at fremskaffe de nødvendige pladser ikke er efterlevet, og man kan jo så igen spørge: hvad har ministeriet som det øverste ansvarlige organ for lovens administration gjort for at sikre, at lovens bestemmelser bliver overholdt? Er der givet kommunalbestyrelserne tilstrækkelig vejledning? Har man den fornødne kontrol?

Den i § 2 indføjede bestemmelse vedrørende fremskaffelse af pladser på hjem for yngre og for andre særlige grupper af pensionister betragter jeg som et væsentligt gode. Der skabes herved en mulighed for placering af pensionisterne blandt jævnaldrende, hvilket især vil kunne få betydning for invalidepensionisterne.

I § 5 anføres, at kommunalbestyrelsen „kan“ yde tilskud til betaling af abonnement til kollektive befordringsmidler. Jeg kunne ønske, at der kom til at stå „skal“, og så synes jeg, det ville være passende, at man under en eller anden form sikrede, at pensionisterne ikke, som det bl. a. er tilfældet i Københavns kommune, bliver henvist til kun at måtte benytte dette abonnement på bestemte, begrænsede tider af dagen. Der kan efter min mening rejses adskillige indvendinger mod en sådan ordning. Bl. a. er det i sig selv en deklassering af en gruppe medborgere, og transporten skulle jo gerne være formålsbestemt, f. eks. besøg hos børn eller børnebørn, besøg, der jo ikke altid kan finde sted på et forudbestemt tidspunkt på dagen.

I § 7 er indføjet en ny bestemmelse, hvorefter de hjem, hvormed kommunalbestyrelserne kan oprette overenskomster, skal være — og jeg siger skal være — selvejende institutioner. Jeg vil gerne bede ministeren om en nærmere motivering for, at en sådan bestemmelse indføres i loven, idet hverken bemærkningerne til lovforslaget eller den skriftlige fremsættelse indeholder en sådan. Det forekommer mig, at det ikke helt er i overensstemmelse med det i bemærkningerne til lovforslaget, punkt 6, anførte ønske om i højere grad at få private alderdoms- og plejehjem ind i samarbejdet med kommunerne at indføre en bestemmelse i lovforslaget, der begrænser dette samarbejde til kun at gælde selvejende institutioner.

Med hensyn til de økonomiske konsekvenser af loven får man af ministerens fremstilling det indtryk, at de i lovforslaget indeholdte forbedringer og yderligere foranstaltninger næsten er gratis, og at merudgiften i alle tilfælde vil kunne afholdes inden for grænsen af rådighedsbeløbet efter folkepensionsloven. Det er fastslået bl. a. i rede-gørelsen ved arbejds-, familie- og socialministeriernes økonomisk-statistiske konsulent vedrørende udgifterne til de sociale pensionsydelser, at kommunerne ikke har benyttet rådighedsbeløbet fuldt ud. Jeg skal derfor tillade mig at spørge ministeren: hvor meget har været brugt af rådighedsbeløbet, og hvor meget vil de nye udgifter ved denne udvidede sociale hjælp beløbe sig til? Ellers skal jeg fra liberalt centrumets side give vores tilslutning til lovforslaget.